

БУЛАР ШАХРИМИЗ БУЊЕДКОРЛАРИ

6-қурилиш трестининг 7-қурилиш бошқармаси бинокорлари 1 Май байрамига Тошкент Давлат университетининг асосий корпуси биносини қўлдан чиқариш ишларида ишлаб, социалистик мусобақани қизғинлик билан тугатди. Э. Одилов кунга кеча ана шу қўлдан олов қурувчилар ҳузурда бўлиб, уларнинг меҳнатидан илҳомланиб қайтиди. У илгор қурувчилар суратини қозоғиза туширди. Абдужалил МАХМУДОВ дурдорлик касбининг сир-асорини ўргатган ўз касбининг устасидир. У қурилишда фидокорона меҳнат қилиб, яхши натижаларга эришляпти.

Муҳаммаджон АБДУЖАББОРОВ ҳам Абдужалил ака сингари дурдор. У ҳам меҳнатда ўз касбдошидан ортда қолмапти. Григорий Николаевич САВЕЛЬЕВ бригада бошлиғи. У қурувчиларга бошқорув бўлиб, қурилиш ишларини тезроқ илҳомига етказиб ҳақида ўйлайди.

— Нима десам экан, — деди у гўш қўйишда давом этиб. — Асли наманганликман. 1948 йилда Тошкентдаги 18-қурилиш мактабининг битирдим. Ушандан бундан гўш терувчилик қилдим. 1949—1950 йиллар давомида Ашхобода рўй берган экинчи оқибатларнинг туғилишида қатнашиб, шаҳарини қайта тиклаш ишига ўзимнинг озми-кўлими ҳиссамини қўшдим. Сўнгра Тошкентга қайтдим-у, қозирги ўзим ишлаб турган қурилиш бошқармасига ишга кирдим. Солижон ака «Бор гапим шу» дегандай жим бўлиб қолди. Сукунат...

ПЕШҚАДАМ

БРИГАДАДА

Тошкентнинг янада сина тиклашга кириш олоб бўлишига «Крупнопанельстрой» трестига қарашли 2-қурилиш бошқармасининг бригадаси аъзолари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Бригада аъзолари яқинда Чилонзор мас-сивининг 17-кварталида 140 болага мўлжалланган болалар боғчасининг пардозчи-ларга топшириб, 42-ва 71-квартираларни кита турар жой бино-

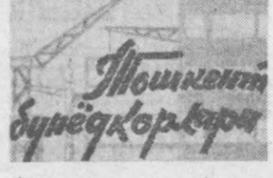
— дейди бригада бошлиғи А. Нагорний. — Бунинг учун мусобақани кун сайин қизгитамиз. Бригаданинг А. Свечинский, М. Эргашев, В. Оленин, Е. Агелов каби бинокорлари кунлик иш нормаларини муттасил 180-200 процент қилиб бажариб, мусобақада пешқадамлик қилишмоқда. Бригада аҳли бу биноларни апрель ойида пардозчиларга топшириш учун ҳаракат қилмоқда. И. ОБЛОЕРОВ, бинокор.

Биринчи пардозлаш трестига қарашли 20-қурилиш бошқармасининг С. Сатторов бошлиқлиги қилватган пешқадам пардозчилар бригадаси шаҳарнинг қўлдан чиқариш ишларида фаол қатнашиб келмоқда. Шу меҳнатчилардан бригада бошқармачиси Шайхмарданов, бригаданинг раҳбарлари Марказий кинолесторининг пардозлаш ишларида ишлаб, намунали меҳнат қилмоқдалар. Яқин фурсатда улар бу объектнинг фойдаланишга топшириладилар. СУРАТДА: шу бригада пардозчилари кинолесторининг пардозламондалар.

ТАНИШИНГ, ҲАМШАҲАРЛАРИНГИЗ

«Ташкентстильмаш» заводи, инструменталь цехининг ишчилари ўз ўртолари — мастер Евгений Дуплявин ва токар Василий Клепачининг эришган янги муваффақият билан чин кўнглидан қўллади. Уларнинг иккаласи ҳам машинасозлик техникуми кечки бўлимининг туртинчи курсини тамомлаб, навбатдаги имтиҳонларни муваффақият билан топширди. Цех меҳнатини Константин Иванович Коваленко ҳам бўлажак мутахассисларни табиқлади. Унинг табиғи бу ёшларни айниқса қувонтирди. Бу табиғи кўпгина нарсаларни, аввало, партигага набул қилинган унутилмас кунни эслати. Уша вақтда партиа йиғилишида ҳам ўқиб ҳақида гапирилган эди. Дударев билан Клепачининг КПСС сафига киришга рекомандация берган Константин Иванович биринчи бўлиб ана шу вақтда табиғи тилаб, коммунистнинг энг муҳим бурчи — ўз билимини ошириш иш малакасини доимо такомиллаштириб боришдан иборатдир, деди. Коваленонинг маслаҳатлари, баъзан эса танқидий мулоҳазалари Дударевга фрезерчиликдан слесарлик участкаси...

Шаҳримизнинг иккинчи Чилонзори бўлган Високовий массивида янги-янгилар турар жой, маданий-маиший бинолар қуриб фойдаланишга топширилмоқда. Массивда қад кўтарилган ҳашаматли уйлари 4-қурилиш трестининг азамат бунёдкорлари барпо этишмоқда. Трестнинг тибий-тижмачас жилокорлари йил бошдан бундан 3 та турар жой биносини фойдаланишга топширилади. Ҳар учта ла бино ҳам 5 қаватли, 190 кв. метрлик рақибдир. Биз шу трестга қарашли 25-қурилиш бошқармасининг Александр Семёнович Нагорний бошлиқ бригадаси ишлабтган участкада бўлди. Бригадада ҳар кил касбда 34 бунёдкор меҳнат қилди. Қўл-қўлга тегмай ишлабтган қурувчилар ўтган ойлар мобайнида пешқадамлик қилган бермак, трестнинг кўчма Қизил байроқини ўз қўлларидан сақлаб қолдилар. Янги бунёд этилаётган турар жой биносини деворига эчкилик билан гўш тереётган, қоранчадан келган, бақувват қурувчининг ҳаракати дик-катминани ўзига тортиди. У чакон ва сифатли қилиб гўш тереди. Бу киши бригаданинг илгор гўш терувчиси Солижон ака Раҳимжон экан. Солижон ака ҳақида илгори ҳам кўп илқ сўзлар эшитган эдик. Унинг қўли теккан имротларнинг умри боқий бўлади, дейишди фахр билан ҳамкасблари. Ҳақиқатан ҳам шундай! Биз у кишидан ўзи ҳақида, қўлга киритаётган ютуқлари ҳақида гапириб беришни илтимос қилдик.

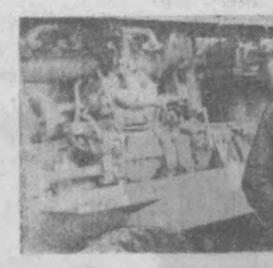
МЕҲНАТДА ЧИНИҚҚАНЛАР

нинг бошлиғи вазиғасига қўтарилишга ёрдам берди. Катта ешдаги ўртоқнинг талабчанлиги Клепачининг ишлаб чиқариш соҳасида ўсишида ҳам катта роль ўйнади. Мана ҳозир улар ўқишда ҳам муваффақиятга эришдилар. Бу муваффақият еш коммунистларни ҳам, уларнинг мурабийсини ҳам баравар қувонтирди. Константин Иванович Коваленонинг партиа стани ўттиз йилдан ошиб қолди. Заводда уни янги техниканинг жонқура тарафдори, шунингдек тажрибали пропагандаист сифатида яхши билдилар. Лекин у кўпгина кундалик ишлар билан банд бўлишига қарамай, ўз виждоини амрини — чиниққан ўринбосарлар етиштириш зарурлигини, партиа сафига муносиб кишиларни жалб этиш кераклигини ҳам ҳеч қачон эсида чин қилмайди.

«Ташкентстильмаш» заводининг кўпгина коммунистлари Коваленкоини ўзларининг мурабийлари деб атайдилар. У слесарь Муслумон Қўлибевнинг партиа Устаин билан таништириш учун кўп иш қилди. Ҳозирги цех бошлиғи В. Трегубов ва еш слесарь Иван Колмаков, фрезерчи Борис Сафронов, разметкачи Геннадия Бабабюновлар ҳам Коваленонинг рекомандацияси билан партиага кирдилар. Уларнинг биронтаси ҳам кеска коммунист шаънига доғ туширмади. Ҳозир Константин Иванович Коваленонинг иши жуда кўп. Унинг дўстлари яна кўпайиб бормоқда. У ўз дўстлари билан фикрларини ўртоқлашди. Ҳаётда тўғри йўл танаб олишда уларга ёрдам беради. Цех коммунистлари қачон бўлса ҳам ўзларидан бирон кишининг фамилияси ветеран берган навбатдаги партиа рекомандациясида тилга олинишига аминдилар.

Г. ЛИПШИЦ, Э. ТАГА мурбаи.

Тошкент «Компрессор» заводи экспорт участкасининг машинасозлари кўпгина кардох социалистик мамлакатлар учун кўплай компрессор агрегатларини тайёрлашди. СУРАТДА: (чапдан ўнғига) экспорт участкасининг бир гурупа машинасозларидан С. Анохин, Б. Байматов ва Н. Юнусов ўртоқлар янги компрессорнинг ҳужжатларини расмий лаштирмоқдалар.

Тошкент «Компрессор» заводи экспорт участкасининг машинасозлари кўпгина кардох социалистик мамлакатлар учун кўплай компрессор агрегатларини тайёрлашди. СУРАТДА: (чапдан ўнғига) экспорт участкасининг бир гурупа машинасозларидан С. Анохин, Б. Байматов ва Н. Юнусов ўртоқлар янги компрессорнинг ҳужжатларини расмий лаштирмоқдалар.

РЕПОРТАЖ ЖИЛОКОРЛАР

рантлар шаҳарчасини, политехника институтининг механика, энергетика, факультетлари, аниқли санвати илмий тадқиқот институтининг корпусларини қурган. Очқ қўйил бу меҳнаткаш илгит коллектив орасида катта обурга эга. Қалбига янги Тошкентни бунёд этишдек муваққас вазиғани туғиб олган бошқарма қурувчиларнинг меҳнат шижоатларини қурган ҳар бир киши қўйил қолди, албатта. Кундалик нормалар ҳар доим 140—160 процентдан бажарилади. 3-сифада долдор қурувчи шунинг аниқ ўтган юбилей йилида шаҳарининг Чилонзор массивидаги 13-секторда 6 та 5 қаватли, 170 кв. метрлик турар жой, 3 оқи-оқат магазини, кичкин-толар учун 4 та эсли, ёзи ва киши киносалони биноларини қуриб битказдилар. Аҳдига вафодор азамат қурувчилар ўз зиммаларига олган шарафли мажбуриятларини бажариш учун жон куйириб меҳнат қилмоқдалар, бәрча техника воситаларини ишга солмоқдалар. Улар ҳар

ОДАМ тоққа кўтарилади... Унинг, организмда қандай, ўзгарилар юз беради? Тоғнинг сийрақлашган ҳавосида унинг юраги қандай уради, ўпкаси қандай нафас олади? Балад тоғларнинг кинишига қўрсақдан таъсири янги ўрганиш учун Тянь-Шань тоғида денгиз сатҳидан тўрт метр метр баландликда Қирғизистон медицина институтининг текшириш станицияси қурилган. АПН муҳбирини медицина фанлари доктори Мирсаид Мирраҳимовдан бу соҳадаги ишлар ҳақида гапириб беришни сўради. — Тоғларнинг кинишига фойдали таъсир қилиши, баъзан эса касалликларни, даволай олиши алдақачон қайд қилинган, — деди олим, Бирқўб соғайишнинг қай тарзда ўтиши ва организмнинг балад тоғ шариғига қандай мослашуви аниқлашмасдан келарди. Тоғларда кишини қутқилмаган оби-ҳаво шариғи кутиб олади. Унда атмосфера босими паст ҳавода кислород камроқ, ҳарорат тубан бўлиб, ультрабинафша нурлар, радиация ошқичароқ бўлади, кучли шамоллар эсиб туради. Буларнинг ҳаммаси организм системасининг бутун фаолиятига таъсир этади. Табиғий организм шу шароитга мослаша бошлайди. Унка ва юрагининг ишлаши турли баландликларда бир хил бўлмаган бу ўзгариларни юзга келтирувчи жараянлар билан мослашади. Мазали, кини метрлик баландлик қон айланишининг ихтиласи, уч минг метр баландлик юрак ва нафас олиш аппаратининг ишини яхшилаб гина қолмай, тўқималарини кислород билан таъминлаб турувчи ферментлар системасининг қайта қурилишини ҳам изга солади. Иккинчи метр баландликдаги бу ўзгарилар иккинчи ҳафтасида қандай турғандан кейин ўтиб кетади. Лекин уч минг метрлик баландлик кучлироқ таъсир этади ва рўй берган ўзгарилар

кун уч сменада ишлаб, топшириқларни доим ортиғи билан бажариш-япти. Бораверишда чап қўл томонга бурлишини билан қатор-қатор турар жой, оқи-оқат, ошхона ва бошқа муассаса биноларига қўзғил-гиз тушади. Гўш терувчилардан Солиж ака Соборов, Роман Низомидинов, Салижон Мўминовларнинг ҳар бири кўнига 1200—1400 тадан гўш теришляпти. — Ҳозир кун исб қолди, ишимиз унуми ҳам ортапти, — дейди кўзонч билан қурилиш бошқармасининг бошлиғи Александр Доронин. Уч сменада ишлаб қисқа вақт ичиде талай ишларни бажариб қўйдик. Урта 190 кв. метрлик 5 қаватли турар-жой биноси, икки ошхона, 140 болага мўлжалланган эсли ва бошқа объектларни, қуриб битириш арафасида турибмиз. Бу улкан биноларнинг ҳаммасини улғур айбон—1 Май байрамига фойдаланишга топширилади. Қурувчиларнинг ишда ўрнат курсатганларини ҳар ойда рабатлантириб турамыз. Ким прогнлиз ишлаб, нормасини ортиғи билан бажариб борса 100 сўмдан пул мукофоти олишга муяссар бўлади. Утган ойда уч қурувчи бошқарманинг севринини олишга мушарраф бўлди. Булар — Солижон Раҳимжон, Раҳимжон Суяров, Николай Сидоровлардир. Ҳа, ҳақиқатан ҳам сўзи билан иши бир бўлган бошқарма бунёдкорларининг аҳдлари қатий. Зиммаларидаги улкан вазиғалар бошқарма бунёдкорларини янги-янгилар меҳнат зафарларига чорламоқда. Зафар сизларга ер бўлаверсин, азамат бунёдкорлари!

А. НАСРИДИНОВ.

Кўнига 48 квартиралари бир уй

1-ўйсозлик комбинати тайёрлаган йирик панеллар билан кўплай уй-жой бунёд этилмоқда. — Ҳозир корхонамида, — дейди директор ўринбосари Маҳмуд Абдурахмонов. — кўнига 1482 квадрат метр, яъни 48 квартиралар унга тағинан йирик-панеллар ишлаб чиқарилимоқда. Уйсозлар бу йил 350 минг квадрат метр уй-жой биноларни қуриб бериш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар 43 минг квадрат метр ўрнига 60 минг квадрат метр турар жой биноларини қуриб, 1 квартал планини ошириб бажаришди. Комбинат бунёдкорлари туғна этган Қўл шаҳарчасидан 17, 20, 26, 27-уйларда уй-жойларни ўтказилди. Чилонзорнинг 13 — В кварталда қад кўтарган 5 та бинонинг икконтаси набул комиссиясини кўтмоқда. Яна икки уйга пардоз берилмоқда. Х. ИЛХОМОВ.

Геолог ён дафтаридан АНГИДРИДАН СОВҒАЛАР

Яқин кунларгача ўз-баъз, рангдор гранитлар-бенистон горларда тошлар захраси — мармар уммалари яқинда очилган. Тибий-тижмачас геологлар асрлар давомида чиройна қоронғуларда силанлаб юзидан қоронғу экинди — геологларнинг сийрағи тоғлардан кўп қўлдан олов қурувчилар ҳузурда бўлиб, уларнинг меҳнатидан илҳомланиб қайтиди. У илгор қурувчилар суратини қозоғиза туширди. Абдужалил МАХМУДОВ дурдорлик касбининг сир-асорини ўргатган ўз касбининг устасидир. У қурилишда фидокорона меҳнат қилиб, яхши натижаларга эришляпти. Муҳаммаджон АБДУЖАББОРОВ ҳам Абдужалил ака сингари дурдор. У ҳам меҳнатда ўз касбдошидан ортда қолмапти. Григорий Николаевич САВЕЛЬЕВ бригада бошлиғи. У қурувчиларга бошқорув бўлиб, қурилиш ишларини тезроқ илҳомига етказиб ҳақида ўйлайди. — Нима десам экан, — деди у гўш қўйишда давом этиб. — Асли наманганликман. 1948 йилда Тошкентдаги 18-қурилиш мактабининг битирдим. Ушандан бундан гўш терувчилик қилдим. 1949—1950 йиллар давомида Ашхобода рўй берган экинчи оқибатларнинг туғилишида қатнашиб, шаҳарини қайта тиклаш ишига ўзимнинг озми-кўлими ҳиссамини қўшдим. Сўнгра Тошкентга қайтдим-у, қозирги ўзим ишлаб турган қурилиш бошқармасига ишга кирдим. Солижон ака «Бор гапим шу» дегандай жим бўлиб қолди. Сукунат...

ОДАМ тоққа кўтарилади... Унинг, организмда қандай, ўзгарилар юз беради? Тоғнинг сийрақлашган ҳавосида унинг юраги қандай уради, ўпкаси қандай нафас олади? Балад тоғларнинг кинишига қўрсақдан таъсири янги ўрганиш учун Тянь-Шань тоғида денгиз сатҳидан тўрт метр метр баландликда Қирғизистон медицина институтининг текшириш станицияси қурилган. АПН муҳбирини медицина фанлари доктори Мирсаид Мирраҳимовдан бу соҳадаги ишлар ҳақида гапириб беришни сўради. — Тоғларнинг кинишига фойдали таъсир қилиши, баъзан эса касалликларни, даволай олиши алдақачон қайд қилинган, — деди олим, Бирқўб соғайишнинг қай тарзда ўтиши ва организмнинг балад тоғ шариғига қандай мослашуви аниқлашмасдан келарди. Тоғларда кишини қутқилмаган оби-ҳаво шариғи кутиб олади. Унда атмосфера босими паст ҳавода кислород камроқ, ҳарорат тубан бўлиб, ультрабинафша нурлар, радиация ошқичароқ бўлади, кучли шамоллар эсиб туради. Буларнинг ҳаммаси организм системасининг бутун фаолиятига таъсир этади. Табиғий организм шу шароитга мослаша бошлайди. Унка ва юрагининг ишлаши турли баландликларда бир хил бўлмаган бу ўзгариларни юзга келтирувчи жараянлар билан мослашади. Мазали, кини метрлик баландлик қон айланишининг ихтиласи, уч минг метр баландлик юрак ва нафас олиш аппаратининг ишини яхшилаб гина қолмай, тўқималарини кислород билан таъминлаб турувчи ферментлар системасининг қайта қурилишини ҳам изга солади. Иккинчи метр баландликдаги бу ўзгарилар иккинчи ҳафтасида қандай турғандан кейин ўтиб кетади. Лекин уч минг метрлик баландлик кучлироқ таъсир этади ва рўй берган ўзгарилар

Соғлом бўлай десангиз

ОДАМ ТОҚҚА КЎТАРИЛДИ

лар узок вақтгача баъзан эса кишининг бутун ҳаёти давомида сақланиб қолади. Биз врачлар учун организмга зарар етказувчи ўзгарилар қандай баландликларда рўй бера бошляпти, энг фойдали баландликлар қайсилари эканлигини аниқлаб олиш муҳимдир. Текширувчилар организмдаги энергия алмашинувини таҳлил қилиб, мисол учун Тянь-Шань тоғининг иккинчи метр метр баландлигини жойлашган оқимини жараёнда бу алмашинувининг пасайганини аниқладилар. Афтидан қайта қурилади иккинчи секретаси безлар системаси катта роль ўйнаётган бўлса керак. Кислород етиш-маслиги туғайли қал-қонсимон безлар фаолияти қисилди, организмнинг иш фаолиятига умуман зарар етмас са ҳам тўқималарнинг кислородга бўлган эҳтиёжини пасаяди. Балад тоғларда касаллик қандай кечади? Пастликда яшовчи кишилар билан тоғларда яшовчи кишилар касаллигининг кеч-шида фарқ борми? Бизнинг текширувчиларимиз юраги касал кишилар кислород етишмаслигини иккинчи метр баландликда ўзларини ёмон ҳис қилдилар, дейдилар. Балад тоғларда яшовчилар орасида камдан-кам учрайди қон босими касал-лигида эса бошқада аҳоли кузатилди. Менича раҳбарларимизнинг қон босими касаллиги туғайли қал-

яшовчилар эса етти минг метр баландликдаёқ хушдан кетади. Тоғларда яшовчилар кислород энг кам даражада бўлганида ҳам яшабгина қолмай, балки меҳнат ҳам қила оладилар. Текисликда яшовчи киши учун ҳалокатли бўлган баъзи захарли моддалар уларга зарар етказма олмайд. Суҳбат охирида Мирсаид Мирраҳимов балад тоғлар киши организмга ва даставвал касалларга манфий таъсир қилиши мумкин, деди. Бирқўб соғлом кишиларга тоғларда дам олишни тавсия этса бўлади. Бу шамоллаб қолиш ва турли юқумли касалликларга чидамликни оширади. Хулоса қилиб айтганда, саломатлигини яхшилаш ва роҳат бағишляйди. Н. ДОРОФЕВА. (АПН).

Халқимизга кўплай шифобахш дори-дармонлар ишлаб чиқараётган Тошкент химия-фармацевтика заводи коллективини беш йиллик топшириқларини муваффақият билан мударатдан илгори бажариш ҳаракатига қўшилди мардонавор меҳнат қилляпти. Корхона фармацевтлари ҳозир турта йили дорини ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрмоқдалар. Шу мақсадда заводнинг марказида цехларнинг лабораториясида ҳам кенг кўламада тадқиқот ишлари олиб бориляпти. СУРАТДА: лабораториянинг ходими коммунист — Элеонора Субботина химиявий анализ устасида ишлаб қурилади. М. Мирзаевнинг фотосурати.

«Уйсозхотехника»га қарашли ремонт-механика заводи коллективини ишлон ҳужалини машиналарини ремонт қилишда кенг қўлланладиган агрегат стандартлари ҳамда гидротрессорларни қўлаб ишлаб чиқармоқда. Завод новаверидан чиқарибган бу ремонт агрегатлари улукисиз равишда да жойларга жўнатиб турилимоқда. СУРАТДА: машинасозлардан Г. Першин билан В. Россехин ўртоқлар янги тайёрланган агрегатларнинг сифатини текширятувдилар.

